

Br: 5/1-900/26- *843*

26. februar 2026.

IZVJEŠTAJ

o učešću potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Crne Gore **Ervin Ibrahimovića** na Segmentu na visokom nivou 61. sesije Savjeta za ljudska prava, Ženeva, 23. februar 2026. godine

*Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Crne Gore **Ervin Ibrahimović** učestvovao je na Segmentu na visokom nivou 61. sesije Savjeta za ljudska prava (HRC), u Ženevi, 23. februara ove godine. Potpredsjednik Vlade i ministar Ibrahimović je govorio u plenarnom dijelu prvog dana zasijedanja na najvišem nivou i održao odvojene bilateralne susrete sa najvišim zvaničnicima Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, Kancelarije visokog komesara UN za ljudska prava (OHCHR), Savjeta za ljudska prava i Programa visokog komesara za izbjeglice (UNHCR).*

Ovogodišnji segment na visokom nivou otvorio je predsjednik HRC i stalni predstavnik Indonezije **Sidarto Reza Suriodipuro**, dok su obraćanje u uvodnom dijelu imali generalni sekretar Ujedinjenih nacija **Antonio Gutereš**, predsjednica Generalne skupštine UN **Analena Berbok**, visoki komesar UN za ljudska prava **Volker Turk** i ministar vanjskih poslova Švajcarske, u svojstvu zemlje domaćina, **Ignjasio Kasis**. Zasijedanje je formalno počelo minutom ćutanja za sve žrtve nasilja i kršenja ljudskih prava u svijetu.

Učestvovalo je više od 120 zvaničnika država članica UN, što je u godini kada HRC obilježava 20 godina postojanja prepoznato kao potvrda važnosti njegovog djelovanja i odbrane ljudskih prava u uslovima kontinuiranih kršenja međunarodnog prava ljudskih prava, urušavanja međunarodnog poretka zasnovanog na pravilima i podrivanja multilateralizma. Izjave najviših zvaničnika UN su bile poziv na očuvanje multilateralne saradnje kao nezamjenjivog puta za odgovor na sve brojnije i kompleksnije izazove današnjice, odnosno poziv da se, prema riječima generalnog sekretara Ujedinjenih nacija **Gutereša**, politička angažovanost pretvori u put koji će osnaživati ljudska prava u svim krajevima svijeta. Istovremeno, naglašena je snaga ljudskih prava kao pokretača ne samo individualnog razvoja svakog pojedinca, već i kao transformativna snaga države i društva. Države članice su pozvane da ne dozvole da urušavanje ljudskih prava postane prihvatljiva cijena za političku ekspeditivnost i geopolitička nadmetanja, kao i da se suprotstave pokušajima stvaranja novih pravila u kojima će slabiji biti bez prava, a moćni bez granica. Visoki komesar **Turk** je skrenuo pažnju na trendove u odnosu na zaštitu ljudskih prava u svijetu i intenzitet kršenja, ocjenjujući globalno stanje duboko zabrinjavajućim i sa naznakama povratka dominacije i supremacije. Ipak, ono što ohrabruje, prema riječima komesara Turka, jeste jasan glas pojedinaca i naroda u različitim krajevima svijeta (uključujući i države regiona) koji traže svoja prava i čiji glas nije nevidljiv. Predsjednica Generalne skupštine UN **Berbok** je skrenula pažnju na iskustva postepenog urušavanja velikih sistema/poredaka, navodeći da veliki sistemi rijetko kada dožive kolaps najednom, već da se najčešće radi o postepenom urušavanju (po principu pravilo po pravilo) zbog čega je neophodno ne ostati nijem na svaki pojedinačni pokušaj urušavanja pravila ili neispunjavanja preuzetih obaveza. Naglasila je da je ostati nijem, takođe, stvar izbora, a da je u rukama svake članice HRC i UN da umjesto ćutanja izabere akciju u odbrani sistema vrijednosti, ljudskih prava i međunarodnog prava. Institucijama, a time i Savjetu za ljudska

prava, su potrebni disciplina, poštovanje i pragmatizam, a države moraju čuti jedna drugu, istakao je švajcarski šef diplomatije **Kasis**, ocjenjujući da se današnji svijet mijenja brže od institucija koje je stvorio, kao i da ljudska prava nikako nisu luksuz već potreba i kompas. Realnost danas, prema riječima generalnog sekretara **Gutereša**, govori da je vladavina sile nadjačala vladavinu prava, a posljedice su prozvoljna, strateška, a katkad i s ponosom, odbacivanja ljudskih prava.

Agresija na Ukrajinu, koja je do sada uzela desetine hiljada života civila, rat u Gazi i stanje u okupiranim palestinskim teritorijama, sukobi u Sudanu, nasilje u Iranu i nastavak nestabilnosti u Mjanmaru (uključujući progon Rohindži), Centralnoafričkoj Republici i regionu Sahela, i dalje su najužarenije tačke kršenja prava i sloboda prema izjavama najviših UN zvaničnika. Međunarodni akteri su pozvani na odgovornost i saradnju u odbrani integriteta međunarodnih pravosudnih institucija.

Najavljena je nova inicijativa "Globalna alijansa za ljudska prava" visokog komesara **Turka** sa namjerom kreiranja prostora za dijalog i saradnju u promociji i zaštiti ljudskih prava na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou. Potvrđen je značaj Savjeta u institucionalnoj arhitekturi ljudskih prava UN sistema, njegovih mehanizama specijalnih procedura, istražnih procedura i Opšteg periodičnog pregleda, i neophodnost očuvanja integriteta i nezavisnog rada OHCHR, što sa sobom povlači odgovoran pristup država članica prema finansiranju sistema međunarodnih organizacija.

Potvrđen je značaj slobodnog i nesmetanog civilnog prostora, u kojem branioci ljudskih prava, nevladine organizacije i novinari mogu da nesmetano i bez pritiska djeluju i nemjerljivo doprinose zaštiti i odbrani vrijednosti demokratije, prava i sloboda. Istovremeno, naglašena je direktna proporcionalnost zaštite ljudskih prava i sloboda i ekonomskog prosperiteta i razvoja.

Izlaganje potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Crne Gore Ibrahimovića potvrdilo je snažnu podršku Crne Gore Savjetu za ljudska prava i privrženost multilateralizmu, multilateralim institucijama i osnovnim načelima Povelje Ujedinjenih nacija. U uslovima kontinuiranih napada na međunarodnopravni poredak, kršenja ljudskih prava, ranjivosti i krhkosti institucija i sužavanja prostora za djelovanje civilnog društva, odbrana univerzalnosti ljudskih prava, osnaživanje normi i standarda, i odgovornost su prepoznati kao ključni, suštinski elementi unapređenja i zaštite ljudskih prava i sloboda. Data je podrška reformskom procesu UN80 i Globalnoj alijansi za ljudska prava. Potpredsjednik Vlade i ministar Ibrahimović je naglasio da ljudska prava moraju biti kompas koji usmjerava naše djelovanje, ne samo puka retorika. Ponovljena je snažna i jasna osuda ruske agresije na Ukrajinu, podrška teritorijalnom integritetu i suverenitetu Ukrajine u okviru njenih međunarodno priznatih granica, i ocjena da pouzdan mir nije moguć u uslovima kontinuirane agresije. Zatražena je odgovornost za kršenja ljudskih prava i pravda za sve žrtve. U odnosu na ostale krizne tačke, prije svega Gazu i Sudan, Crna Gora je naglasila nužnost poštovanja međunarodnog prava. Iz nacionalnog ugla, još jednom je prepoznata komplementarnost procesa evropske integracije Crne Gore i aktivnog i odgovornog učešća u radu Savjeta i njegovih mehanizama.

Bilateralni susreti na marginama 61. sesije Savjeta za ljudska prava bili su prilika za detaljniju razmjenu mišljenja o djelovanju Savjeta i ukupnog stuba za ljudska prava u sistemu UN, saradnji sa Crnom Gorom i aktivnostima u multilateralim okvirima. Veoma pozitivno je ocijenjen rad Misije Crne Gore u Ženevi kao jasan i nedvosmislen iskaz pouzdanosti Crne

Gore kao partnera u redovnim i svim važnim inicijativama Kancelarije visokog komesara za ljudska prava, Savjeta i UNHCR.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Ibrahimović je istakao snažnu privrženost Crne Gore djelotvornom multilateralizmu (koji za male države istovremeno predstavlja strateški cilj) i ključnoj ulozi Ujedinjenih nacija. Izrazio je zabrinutost povodom kontinuiranog ugrožavanja multilateralizma i međunarodnog poretka zasnovanog na pravilima. Informisao je o napretku koji je Crna Gora ostvarila u procesu evropske integracije, daljim reformskim aktivnostima i planiranom završetku pregovaračkog procesa do kraja tekuće godine. U tom kontekstu je skrenuo pažnju na važnost proširenja EU na države Zapadnog Balkana i pozitivan primjer koji može predstavljati očekivano članstvo Crne Gore. Izražena je zahvalnost OHCHR za podršku reformskim aktivnostima, kao i Njemačkoj čija nekadašnja šefica diplomatije sada predsjedava Generalnoj skupštini UN. Predstavljene su kandidature Crne Gore za Savjet za ljudska prava 2030-2032 i Savjet bezbjednosti 2040-2041.

Potvrdio je opredjeljenje Crne Gore da nastavi da aktivno učestvuje i podržava rad Savjeta za ljudska prava, uključujući i kroz predstojeći pregledni proces u Njujorku koji treba da rezultira jačanjem autoriteta, institucionalne nezavisnosti i operative efikasnosti Savjeta čime bi ovaj sada subsidijarni organ UN GS dobio mjesto koje zaslužuje u arhitekturi UN. Pozvao je na bližu vezu Njujorka i Ženeve kao dva važna centra UN, naročito kada se to tiče stuba ljudskih prava. Podrška Savjetu i UN neće izostati ni kada je riječ o opredjeljivanju i izmiravanju finansijskih obaveza, nakon već realizovane uplate doprinosa Crne Gore budžetu UN za ovu godinu i skore realizacije kontribucije za OHCHR uvećane za 33%. Potpredsjednik Vlade i ministar Ibrahimović se saglasio i podržao pozive UN zvaničnika za veći i aktivniji angažman država članica u odbrani UN i multilateralizma. Iskazao je apsolutnu podršku reformi UN sistema, uvjeren da se time može povratiti snaga i uticaj organizacije čije je postojanje neupitno. Upućeni su otvoreni pozivi zvaničnicima UN da posjete Crnu Goru.

Predsjednik Savjeta Suriodipuro je pozdravio učešće Crne Gore na visokom segmentu i izlaganje potpredsjednika i ministra Ibrahimovića. Pozitivno je vrednovao aktivnost Crne Gore u Savjetu i važnost podrške u izazovnim uslovima za multilateralizam. Čestitao je 20. godišnjicu obnove nezavisnosti Crnoj Gori, poželio uspjeh u procesu evropske integracije i njeno aktivno djelovanje u regionalnim organizacijama, izdvajajući Savjet Evrope. Pozvao je na snažnu zajedničku podršku multilateralizmu u kojem su sve države, bez obzira na veličinu, jednake.

Visoki komesar Turk je kazao da je Crna Gora na dobrom putu kada je riječ o procesu evropskih integracija, ocjenjujući da je integracija Crne Gore u EU jednako dobra i za Crnu Goru i za EU. Ujedinjena Evropa je protivteža nekim drugim snagama koje dovode u pitanje koncept saradnje, precizirao je svoju tvrdnju komesar. Zahvalio je na podršci Misije Crne Gore u Savjetu i na svim tačkama UN u Ženevi. Izdvojio je dva važna pitanja u Crnoj Gori kojima OHCHR posvećuje pažnju: unapređenje pravne legislative koja će dodatno osnažiti i omogućiti unapređenje statusa Zaštitnika ljudskih prava i sloboda iz kategorije B u kategoriju A, shodno Pariškim principima, i dalji rad na rješavanju pitanja nestalih lica. Apelovao je na povećanje finansijske podrške radu OHCHR. Podijelio je utiske iz prošlogodišnje posjete zemljama regiona, navodeći da je vidio apetit za promjenama u nekim sredinama, ali da do toga, nažalost, teško dolazi. U odnosu na ukupan region, govor mržnje je prepoznao kao ozbiljan problem u odnosu na koji OHCHR želi da pruži dodatnu podršku.

Predsjednica 80. zasijedanja Generalne skupštine Berbok je čestitala ostvareni napredak Crne Gore u procesu evropske integracije, podvlačeći značaj ljudskih prava i uzajamnu vezu demokratskog razvoja i unapređenja prava, naročito prava žena. Ponovila je ocjene o značaju politike proširenja u tom kontekstu i novi momentum koji nastao agresijom Rusije na Ukrajinu. Posebna pažnja je posvećena tekućem reformskom procesu UN80, izazovima aktuelnog zasijedanja Generalne skupštine Ujedinjenih nacija i predstojećem izboru novog generalnog sekretara UN. Berbok je apelovala na proaktivnost država u odgovoru na krizu međunarodnog poretka i odbranu sistema zasnovanog na pravilima. Reforma Ujedinjenih nacija je neophodna, naročito u segmentu racionalizacije rada i mandata pojedinačnih jedinica unutar sistema i rješavanja prepoznatog problema dupliranja nadležnosti u pojedinim entitetima.

Visoki komesar za izbjeglice Salih je zahvalio na saradnji i principijelnoj podršci Crne Gore politici i pitanju izbjeglica i migracija od početka krize na prostoru bivše Jugoslavije do danas. Naročito je pozdravljen napredak koji je ostvaren u rješavanju pitanja apatridije. Fokus mandata novoizabranog komesara će biti usmjeren na bliži rad sa državama članicama i liderima u rješavanju raseljeničtva koji bilježe rekordne brojeke u posljednjih deset godina. U tom kontekstu pozitivna iskustva, među kojima se ubraja i rješavanje izbjegličke situacije u Crnoj Gori i regionu, će biti od pomoći. Komesar Salih je posebno naglasio osjetljivost međunarodnog trenutka koji živimo i pozvao na oprez u uslovima kada dešavanja i na udaljenim tačkama mogu i utući na život u svim zemljama.

*

Učešće na segmentu na visokom nivou 61. sesije Savjeta za ljudska prava, kao najznačajnijem godišnjem političkom događaju u okviru stuba ljudskih prava sistema UN, dalo je jasnu potvrdu kvaliteta i prepoznatljivosti angažmana Crne Gore u Savjetu za ljudska prava. Izraženi stavovi i viđenja potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Crne Gore u odnosu na aktuelni trenutak međunarodnih odnosa, krizu multilateralizma i ugroženost ljudskih prava i sloboda, i reformske procese unutar sistema UN, pokazali su visok stepen podudarnosti i usaglašenosti crnogorske vanjske politike sa preovlađujućim stavovima i strateškim smjernicama najviših zvaničnika UN zaduženim za djelovanje organizacije na polju ljudskih prava i humanitarnog prava. Još jednom je Crna Gora, naročito njena Stalna misija u Ženevi, prepoznata kao odgovorna članica Savjeta za ljudska prava i UNHCR, država koja sarađuje sa svim mehanizmima zaštite i partner je u svim inicijativama koje za cilj imaju zaštitu prava, opšteprihvaćenih načela i standarda na polju ljudskih prava i zaštite izbjeglica i lica bez državljanstva.

U kontekstu evropskog integracionog procesa, učešće na Segmentu na visokom nivou bio je kontinuitet aktivnosti na promociji ostvarenih rezultata, predstavljanju značaja integracije u EU za Crnu Goru i region i korak ka produbljivanju dijaloga o ljudskim pravima i humanitarnim pitanjima, koji MVP direktno i posredstvom svoje diplomatsko-konzularne mreže, ima sa ključnim i zainteresovanim partnerima u međunarodnoj zajednici.

Razgovori su potvrdili očekivanja međunarodnih partnera da Crna Gora nastavi da aktivno djeluje u pravcu očuvanja multilateralizma i međunarodnog poretka zasnovanog na pravilima.